

FIȘA DISCIPLINEI

ONTOLOGIE

Anul universitar III.

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitate Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie si Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de Istorie in limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Ontologie				Codul disciplinei		HLM2501			
2.2. Titularul activităților de curs			Kerekes Erzsébet								
2.3. Titularul activităților de seminar			Lang Mark								
2.4. Anul de studiu		III	2.5. Semestrul		5	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat (consiliere profesională)					6
Examinări					6
Alte activități: consultații profesionale					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				70	
3.8. Total ore pe semestru				126	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența de 70% la cursuri.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența obligatorie la toate seminariile. Posibilitate de recuperare a seminariilor la care studentul a fost absent.

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupozii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme. C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane. C5 Producerea/proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice. C6 Mediarea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale
Competențe transversale	CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice. CT3 Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: specificul problematicii ontologiei, cele mai importante cercetări, teorii, categorii și dezbateri cu privire la conceptele de ființă și ființare.
Aptitudini	Studentul este capabil să identifice, să definească cele mai importante concepte de bază ale ontologiei, precum și să analizeze, să interpreteze texte, teorii și dezbateri ontologice.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a elabora lucrări de seminar, de a participa la convorbiri și dezbateri bazate pe curs și parcurgerea bibliografiei, precum și de a elabora o lucrare, studiu sau eseu de lungime medie (5-10 pagini) legată de problemele ontologiei.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cercetarea analitică și sistematică a conceptului de ființă, considerat de cei mai mulți dintre gânditori, cel mai important concept al filosofiei, precum și a unora din conceptele corelative acestuia – cum sunt conceptele de devenire, gândire, limbaj etc., la care a fost redus și în care a fost echivalat uneori conceptul însuși de ființă. Cursul de Ontologie și cel de Metafizică, prezintă mari dispute filosofice pe această temă și, în special, modul în care gândirea modernă și postmodernă înțelege să reinterpreteze conceptul de ființă.
7.2 Obiectivele specifice	- Expunerea caracterului original și specificității problematicii ontologiei - Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale ontologiei pe parcursul lecturii unor texte filosofice date

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Discuții despre bibliografie, sarcini. Introducere: Ce este ontologia? Trasarea unor repere ontologice în istoria filosofiei.	Prelegere, schițe, dialog, analiză de texte	
2. Ontologie si metafizica. Ontologie si teologie	Prelegere, schițe, dialog, analiză de texte	
3. Problema cunoasterii fiintei. Omul	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	
4. Elaborarea intrebarii privitoare la fiinta. Structura si statutul intrebarii referitoare la fiinta.	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	
5. Paradigma fundamentala a ontologiei: cunoasterea universalului si a particularului	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	
6. Ontologia grecilor antichi	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	
7. Ontologia și evul mediu: esenția și existența	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	
8. Ontologie in rationalism. Modulile fundamentale ale ființei: res extensa și res cogitans.	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	
9. Turnura kantiana. iința persoanei și ființa lucrului	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	
10. Ontologia dialectica a lui Hegel	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	
11. Probleme fenomenologice ale ontologiei: reducția și constituirea intersubiectivității în Meditațiile carteziane (Edmund Husserl)	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	
12. Ontologia fundamentala a lui Martin Heidegger. <i>Fiinta si timp</i> . Destructia istoriei ontologiei	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	Diferența ontologică – distincția ființă- ființare. Analitica existențială a Daseinului.
13. Turnura lui Heidegger. <i>Timp si fiinta</i> Evenimentul (Ereignis)	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	
14. Ontologii contemporane. A. Badiou: <i>Ființă și eveniment</i>	Curs interactiv: prelegere, ppt., dezbatare	
Bibliografie Aquinói Szent Tamás: <i>A létezőről és a lényegről</i>. Helikon, Bp., 1990. Arisztotelész: <i>Kategóriák</i>. Kossuth, Bp, 1990. In: <i>Poetika, kategóriák, hermeneutika</i>. Arisztotelész: <i>Metafizika</i>. Hatágú Síp, Bp., 1992. Badiou, Alain: <i>L'être et l'événement</i>. Paris, Éditions du Seuil, 1988. Descartes, R.: <i>Elmélkedések az első filozófiáról</i>. Atlantisz, Bp., 1994. Descartes, R.: <i>Értekezés a módszerről</i>. Franklin, Bp., 1996. Heidegger, M.: <i>Az idő fogalma</i>. Kossuth könykiadó, Budapest, 1992. Heidegger, Martin: Idő és lét. In: <i>Nagyvilág</i>. 2002. 3. sz. 408-427. Heidegger, M.: <i>Bevezetés a metafizikába</i>. Ikon, Bp., 1995. Heidegger, M.: <i>Lét és idő</i>. Gondolat, Bp. 1989., 17-83. Heidegger, M.: <i>Kant és a metafizika problémája</i>. Bp., 1998. Heidegger, M.: <i>Kant tézise a létről</i>. In: <i>Útjelzők</i>. Osiris, Bp., 2003. 403-425. Husserl, E.: <i>Kartezianus elmélkedések</i>. Atlantisz, Bp. 1996, 69-105. Husserl, E.: <i>Az európai tudományok válsága</i>. I. kötet. Atlantisz, Bp., 1998. Kant, I.: <i>A tiszta ész kritikája</i>. Akadémiai, Bp., 1984. Kerekes Erzsébet: <i>Az idő kairológikus jellege a heideggeri hermeneutikai fenomenológiájában</i>. Egyetemi Műhely Kiadó-Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2013. Kerekes Erzsébet: <i>Szavak közt az idő</i>. Egyetemi Műhely Kiadó-Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2015. Kant, I.: <i>Prolegoménák</i>. Atlantisz, Bp., 1990. Platón: Parmenidész. In: <i>Platón Összes Művei. II. kötet</i>. 814-840.		

Platón: Phaidón. In: Platón összes művei. 1. kötet. Európa K., Budapest, 1984. 1084-1104. Spinoza, B.: Etika. Gondolat, Bp., 1979. 9.-66. x x x Görög gondolkodók. Kossuth, Bp., 1992. 5-86.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Discussii despre bibliografie, sarcini. Introducere. Gândirea despre ființa în antichitate. Presocraticii. Parmenide	Discutii, analiza de text, dezbateri	
2. Gândirea despre ființa în antichitate. Presocraticii. Heraclit	Discutii, analiza de text, dezbateri	
3. Platon: <i>Timaios</i> . In: Platón összes művei. II.	Discutii, analiza de text, dezbateri	
4. Aristotel: <i>Metafizika</i> . Hatágu Síp, Bp., 1992. XII.	Discutii, analiza de text, dezbateri	
5. Ontologia și evul mediu: essentia și existentia. Toma d'Aquin/ Aquinói Szent Tamás: <i>A létezőről és a lényegről</i> .	Discutii, analiza de text, dezbateri	
6. Teza ontologiei moderne: modurile fundamentale ale ființei: res extensa și res cogitans. Descartes: <i>Elmélkedések az első filozófiáról</i> . Atlantisz, Bp. 1994. 25-45.	Discutii, analiza de text, dezbateri	
7. Spinoza: <i>Etika</i> . Gondolat, Bp., 1979. 9.-66.	Discutii, analiza de text, dezbateri	
8. Kant: ființa persoanei și ființa lucrului	Discutii, analiza de text, dezbateri	
9. Hegel: <i>A logika tudománya II</i> . Akadémiai Kiadó, Bp. 1979. 139-164.	Discutii, analiza de text, dezbateri	
10. Schelling: <i>A kinyilatkoztatás filozófiája</i> . Szent István Társulat, Bp. 2019. 179-205.	Discutii, analiza de text, dezbateri	
11. Heidegger: <i>A fenomenológia alapproblémái</i> . Osiris, Bp, 2001. 393-409.	Discutii, analiza de text, dezbateri	
12. Ontologia fundamentala a lui Martin Heidegger. Heidegger: <i>Lét és idő/Fiinta și timp</i> . Fundamentálonológia. Ontológiai differencia.	Discutii, analiza de text, dezbateri	
13. Conceptul de timp. Heidegger dupa Kehre: <i>Idő és lét</i> . Evenimentul (Ereignis)	Discutii, analiza de text, dezbateri	
14. Ontologii contemporane. Badiou: <i>Lét és esemény/ Fiinta si eveniment</i> .	Discutii, analiza de text, dezbateri	
Bibliografie 1-2. Görög gondolkodók. (szerk. Bodor András et al.) Kossuth Könyvkiadó, Bt. 1992. – Parmenidész és Hérakleitosz. 3. Platón: <i>Timaios</i> . In: Platón összes művei. II. 4. Arisztotelész: <i>Metafizika</i> . Hatágu Síp, Bp., 1992. XII. könyv 5. Aquinói Szent Tamás: <i>A létezőről és a lényegről</i> . In: Aquinói Szent Tamás: <i>A létezőről és a lényegről</i> . Helikon, Bp., 1990, 55-77. 6. Descartes, R.: <i>Elmélkedések az első filozófiáról</i> . Atlantisz, Bp. 1994. 25-45. 7. Spinoza: <i>Etika</i> . Gondolat, Bp., 1979. 9.-66. 8. Kant, I.: <i>TÉK: A transzcendentális dialektika második könyvének harmadik fejezete. A tiszta ész ideája</i> . 464-488. 9. Hegel: <i>A logika tudománya II</i> . Akadémiai Kiadó, Bp. 1979. 139-164. 10. Schelling: <i>A kinyilatkoztatás filozófiája</i> . Szent István Társulat, Bp. 2019. 179-205. 11. Heidegger, Martin: <i>A fenomenológia alapproblémái</i> . Osiris, Bp, 2001. 393-409. 12. Heidegger, Martin: <i>Lét és idő</i> . Osiris, Budapest, 2001. 17-83. 1-18. § 13. Heidegger, Martin: <i>Idő és lét</i> . In: <i>Nagyvilág</i> . 2002. 3. sz. 408-427. 14. Alain Badiou: <i>L'être et l'événement</i> . Paris, Éditions du Seuil, 1988. Kerekes Erzsébet: <i>Az idő kairológikus jellege a heideggeri hermeneutikai fenomenológiájában</i> . Egyetemi Műhely Kiadó-Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2013. Kerekes Erzsébet: <i>Szavak közt az idő</i> . Egyetemi Műhely Kiadó-Bolyai Társaság, Kolozsvár, 2015.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este compatibil cu cerințele comunităților profesionale și a universităților din occident. Dezvoltare și conturarea capacității de interogare, a sensibilității problematizatoare și de soluționare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezentă activă și cunoștințe 70%;	Examen	70%
10.5 Seminar/laborator	Prezentarea unor lucrări de seminar; participare activă la toate discuțiile	Evaluarea lucrărilor și activității	30%

10.6 Standard minim de performanță

Prezenta: (activă) la 70% din cursuri și seminarii

Condiții pentru prezentare la examen: Se pot prezenta la examen doar cei care au îndeplinit sarcinile de seminar. Ceilalți pot participa la examen doar în sesiunea de restante (după recuperare).

Recuperare: Activitatea de seminar se poate recupera ulterior prin îndeplinirea sarcinilor cel târziu la examenul de restante.

Plagiat, consecvențe ale înșelătoriei la examen: excludere de la examen

Reclamații: rezolvare bazată pe probe.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
							
							

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data completării:
15.09.2025

Semnătura titularului de curs
Lect. univ. dr. Kerekes Erzsébet

Semnătura titularului de seminar
Lang Mark

Data avizării în departament:
29.09.2025

Semnătura directorului de departament

.....